

INFO ŻARY

NASZE MIASTO

WWW.FACEBOOK.COM/URZAD.MIEJSKIZARY

ŻARY

**RAPORT
2021**

ŻARY 2021

Rok 2021 był trudnym czasem dla naszego miasta. Panująca pandemia koronawirusa (SARS-CoV-2), inflacja, zmiany w polityce fiskalnej państwa, to czynniki, które utrudniały realizację budżetu i zadań z nim związanych. Mimo to wykonaliśmy plan wydatków majątkowych, w tym inwestycyjnych, na poziomie ponad 24 mln. zł. Dochody gminy to ponad 213 mln. zł. Ze względu na zwroty środków finansowych ze strony instytucji dotujących, wygrane w konkursach inwestycje, oszczędne gospodarowanie bieżącymi środkami, nie uruchomiliśmy linii kredytowej. Zadłużenie utrzymaliśmy na stabilnym i bezpiecznym poziomie. Na koniec roku wynosiło 18,48% (ponad 39 mln zł tytułu długoterminowych kredytów) uzyskanych dochodów i był to niższy wskaźnik niż na koniec 2020 roku. Regionalna Izba Obrachunkowa wydała pozytywną opinię z wykonania budżetu.

Największe inwestycje w ramach infrastruktury miasta to: przebudowa II części ul. Zielonogórskiej oraz ul. Staszica na odcinku od skrzyżowania z ul. Piastowską do skrzyżowania z ul. Ludową. Poza tym realizujemy dwa ważne przedsięwzięcia, które będziemy finalizować w 2022 r. Są to przebudowa ul. Sarniej i Dziewina oraz wiaduktu w Kunicach – ul. Westerplatte. Te przedsięwzięcia (wyjątek przebudowa wiaduktu w Kunicach) uzyskały dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu Inwestycji Lokalnych. Oprócz tego mniejsze zadania, tj. przebudowa ul. Zamojskiej, zagospodarowanie placu pomiędzy ul. Mieszka I i ul. Kąpielową, budowa oświetlenia części ul. Śląskiej, parking przy SP nr 2, termomodernizacja budynku żarskiej Luny wraz z generalnym remontem sali widowiskowej, remont części trybun oraz ciągów piesznych na stadionie Promienia.

Oprócz sfery inwestycyjnej ważne są także

działania społeczne związane z akcjami i programami skierowanymi do różnych grup odbiorców. Kontynuowaliśmy następujące inicjatywy: Karta Dużej Rodziny, Karta Seniora, Koperta Życia, szczepienia przeciwko grypie 65+, szczepienia przeciwko pneumokokom 65+, rehabilitacja medyczna dzieci i młodzieży do 18 roku życia oraz seniorów 65+. Wsparliśmy finansowo żarskie szpitale, hospicjum, strażaków, policję, straż graniczną. W minionym roku, ze względu na pandemię, wiele działań kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych nie odbyło się lub odbywało z ograniczeniami dotyczącymi liczby osób i zakresu przedsięwzięcia.

Ochrona środowiska to ważny kierunek działań miasta. Kontynuowaliśmy projekt wymiany pieców. Jest to pierwszy program w województwie realizowany od 2017 r. Do końca minionego roku wymie-

ŻARY 2021

niliśmy łącznie około 450 pieców. Kwota wsparcia to ponad 2,2 mln. zł. Kontynuowaliśmy realizację programu wymiany pieców w budynkach komunalnych. Projekt „Zadbajmy o czyste powietrze” zdobył w RPO Lubuskie 2020 kwotę około 1 mln. zł. W ramach porozumienia zawartego w maju 2021 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze udzielaliśmy bezpłatnego wsparcia w zakresie merytorycznym dotyczącym Programu „Czyste Powietrze”.

Monitorowane jest miejskie powietrze dzięki stacji nadzorowanej przez WIOŚ. Systematycznie informowaliśmy mieszkańców o stanie powietrza wykorzystując sieć tablic w różnych miejscach miasta, stroną www, INFO Żary, TV.

Od 2019 roku mieszkańcy mogą korzystać z miejskich rowerów, jako alternatywnego środka transportu. W 2021 roku przygotowaliśmy 2 nowe stacje rowerowe w Kunicach przy stadionie „Unii Kunice” oraz Hucie. W tej chwili mamy już do dyspozycji 9 miejsc postojowych i 37 rowerów.

Straż Miejska w ramach swoich kompetencji prowadziła kontrolę palenisk. Efekt to 225 czynności sprawdzająco-kontrolnych. Kontynuowaliśmy budowę ścieżek rowerowych. Kolejny nowy odcinek powstał przy ul. Zielonogórskiej i Dziewina. Dbamy o miejskie oazy zieleni, jakimi są ROD. Działkowcy ponownie mogli skorzystać z programu dotacji na poprawę infrastruktury ogrodowej. Łączna kwota dofinansowana to 72 tys. zł. Jak co roku nasadzone były nowe drzewa i krzewy, zachowując dodatni bilans 97 sztuk drzew oraz 2736 sztuk krzewów. Ważna jest także edukacja mieszkańców, akcje ekologiczne np. „Drzewa Młodych Żaran” - nasadzone są drzewa z okazji narodzin dzieci.

W ramach zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego przeprowadzonej w sierpniu 2021 r., zgromadzono prawie 2 tony elektro-odpadów.

Dużym sukcesem minionego roku było zwycięstwo w walce o Fundusze Norweskie. Starania o dotację trwały wiele miesięcy. Powstały dwa ważne dokumenty - Plan Rozwoju Lokalnego i Instytucjonalnego - wyznaczające kierunki działań naszego miasta. W efekcie zdobyliśmy około **17 mln.** złotych, jako jedyni w województwie lubuskim. Nasze projekty zostały zaakceptowane przez ekspertów reprezentujących Fundusze Norweskie oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. W ramach tych środków zostanie wykonana kładka pieszo-rowerowa nad DK 12, łącząca miasto ze strefą inwestycyjną. Inne ważne przedsięwzięcia to innowacyjny system monitoringu powietrza oraz poszerzenie terenów zielonych w mieście. Poza tym powstaną projekty: rewitalizacja zamku, budowa ronda wraz z drogą gminną - tereny inwestycyjne ul. Żagańska, adaptacja byłego budynku gimnazjum na Dom Pomocy Społecznej. W ramach zadań instytucjonalnych podjętych zostanie szereg działań w urzędzie sprzyjających podnoszeniu jakości usług względem mieszkańców.

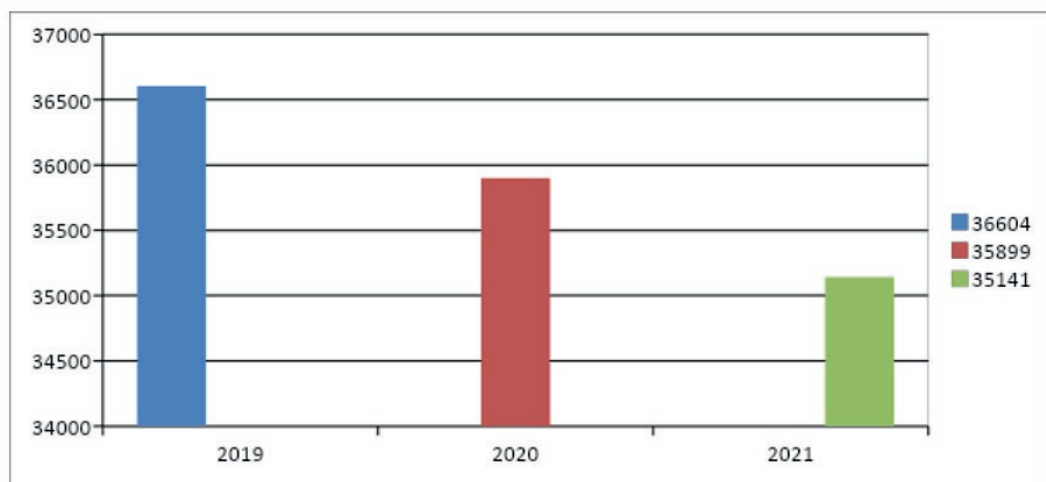
Poza tym w ramach programu Polski Ład pozyskaliśmy ponad **13 mln.** złotych na przebudowę ul. Szymanowskiego i Krótkiej oraz remont zabytkowego ratusza. Powyższe treści to tylko kilka obszarów związanych z funkcjonowaniem miasta. Zachęcam Państwa do zapoznania się ze skróconą formą raportu o stanie miasta za 2021 r. oraz pełną dostępną na stronie www.zary.pl.

Danuta Madej
Burmistrz Miasta Żary

MIASTO

Żary jako największe miasto Łużyc na wschód od granicznej Nysy Łużyckiej określane są mianem Stolicy Polskich Łużyc. Miasto może pochwalić się licznymi zabytkami kultury sakralnej i świeckiej charakterystycznej dla tej części Łużyc. Powstałe na przestrzeni wieków, zachowane do naszych czasów i sukcesywnie odrestaurowywane podnoszą estetykę i atrakcyjność miasta. Zachowany średniowieczny układ urbanistyczny uzupełniony nowoczesną architekturą sprawia, że miasto jest warte odwiedzenia przez turystów. Dzisiaj to powiatowe miasto przemysłowe, z kompletną infrastrukturą społeczną i biznesową liczące około 35 tys. mieszkańców.

Łączna liczba mieszkańców miasta Żary w latach 2019-2021 opracowana na podstawie gminnego rejestru mieszkańców.

Żarski przemysł cechuje nowoczesność i duża różnorodność. Wiodące gałęzie gospodarki to: przemysł drzewny, szklarski, motoryzacyjny, elektryczny, metalowy oraz materiałów budowlanych. Miasto jest otwarte na inwestorów, którzy do tej pory zainwestowali w nim 600 mln. euro. Znaczna część z tych środków to kapitał zagraniczny.

W firmach zatrudniających więcej niż 9 osób jest zatrudnionych ok. 11 tys. osób. Łącznie w mieście zarejestrowanych jest ponad 4500 firm. W samym przemyśle zatrudnionych jest ponad 5000 pracowników. Żary są głównym motorem gospodarczym całego południa województwa lubuskiego.

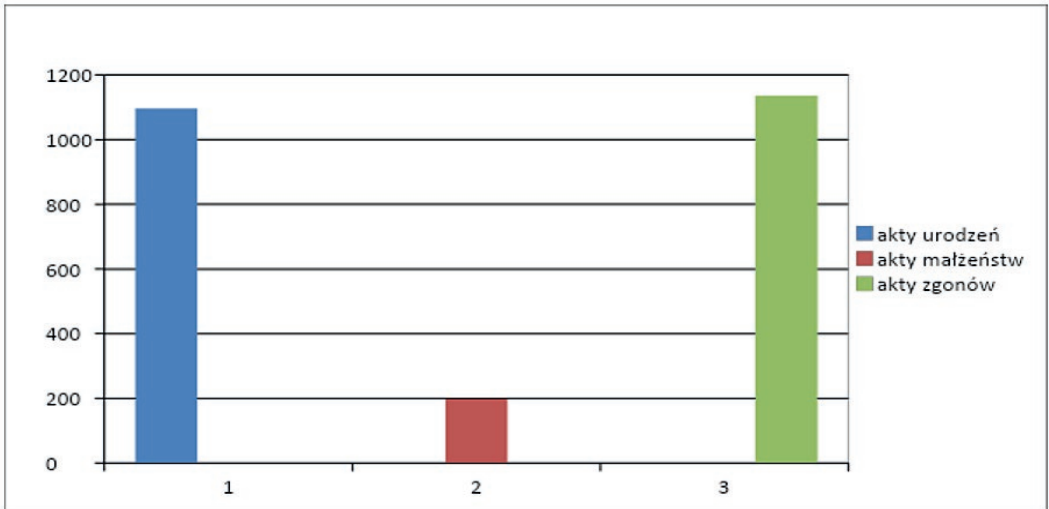

MIESZKAŃCY

Statystyka urodzeń i zgonów

W roku **2021** sporządzono:

- 1096 aktów urodzenia (z tego: 244 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 198 aktów małżeństwa,
- 1135 aktów zgonu (w tym: 577 to mieszkańcy Żar).

Pozostała statystyka roku 2021:

- wykonano 185 orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych innych organów,
- wydano 29 decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 340 oświadczeń,
- wydano 146 zaświadczeń,
- dokonano 5035 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 1000 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 12418 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 1343 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 27 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 5500 interesantów,
- zorganizowano uroczystość „Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego” dla 53 par.

GOSPODARKA

Zarejestrowane podmioty gospodarcze

Wielkość podmiotu / pracownicy	2018	2019	2020	2021
0 - 9	4 185	4 298	4 388	4 473
10 - 49	145	145	140	136
50 - 249	32	32	32	32
250 - 999	6	6	6	6
Pow. 1000	1	1	1	1
Ogółem	4 369	4 482	4 567	4648

Liczba małych firm mimo pandemii jest stabilna.

Informacja o bezrobociu w latach 2015-2021

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób bez pracy w Żarach						
750	630	425	404	370	535	412
Stopa bezrobocia w powiecie żarskim						
9,6 %	7,8 %	6,0 %	5,6 %	4,9 %	6,6 %	5,3%

Szacunkowa stopa bezrobocia wyliczona na podstawie proporcjonalności wyniosła w Żarach w dniu 31 grudnia 2021 r. około 5,3%.

Strefa przemysłowa „Lotnisko”

GOSPODARKA

Sytuacja w strefie przemysłowej oraz inwestycje

W strefie przemysłowej wykonano infrastrukturę ul. Rzemieślniczej i ul. Handlowej na odcinku od ul. Gospodarczej do ul. Zakładowej. Inwestycja została dofinansowana ze środków UE z projektu ŻOF na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych wyłącznie dla małych i średnich przedsiębiorstw. Łącznie w strefie przemysłowej obecnie jest blisko 30 działek na ok. 10 ha w pełni uzbrojonych, wyłącznie dla MSP (sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Sprzedaż tych działek rozpoczęła się w 2021 r. Sprzedano dotychczas dwie niewielkie działki tuż przy ul. Gospodarczej.

Plany rozbudowy na swoich gruntach w najbliższych latach mają takie firmy jak Stahlbau, Valmet, Urban i Eximport. Inwestycje te są wstępnie przygotowane, ale nie są podjęte ostateczne decyzje. Firma SAGE rozpoczęła rozbudowę istniejącej hali. Na jednej z małych działek planuje się budowę nowego inkubatora technologicznego. Jest to inwestycja wspólna miasta i Fundacji Przedsiębiorczość. Na terenie strefy „Lotnisko” firma Hart SM posiada około 24 ha niezagospodarowanego obszaru. Firma Hart SM obecnie nie sygnalizuje swoich planów rozbudowy i nie zamierza także sprzedać swoich gruntów.

Główne zapotrzebowanie w kraju na nowe inwestycje to powierzchnie magazynowe dla handlu internetowego. Sprawa przygotowania nowych terenów dla dużych firm jest bardzo pilna. Taką szansą mogłyby być tereny pomiędzy cmentarzem a koszarami. W otoczeniu Żar tj. w Iłowej oraz w Sieniawie Żarskiej przygotowywane są już grunty dla inwestorów. Na szczęście wiele firm żarskich ma rezerwy gruntowe do dalszego rozwoju.

GOSPODARKA

Inne większe inwestycje komercyjne w mieście w 2021 r.:

- Swiss Krono – projekty związane z ochroną środowiska, magazyny,
- Relpol - nowe technologie i produkty, rozbudowa hali przy al. Wojska Polskiego – inwestycja obiektowa jest zakończona, trwa proces zagospodarowywania,
- Vitrosilikon – nowe ciągi produkcyjne, nowoczesne wanny szklarskie, bocznica, zwiększenie produkcji o ok. 50 %.

Inne ważniejsze inwestycje komercyjne:

- budowa galerii handlowo-usługowej Hosso przy ul. Broni Pancерnej, prace stanęły z powodu COVID 19,
- zakończono budowę centrum handlowego A 10 przy ul. Moniuszki / Lotników, trwa dalsza rozbudowa,
- zakończono budowę mniejszych obiektów handlowych przy ul. Katowickiej,
- trwa przebudowa dawnej fabryki Wełny przy ul. Podwale na cele komercyjne i mieszkaniowe,
- otwarto sklep CASTORAMA w miejscu TESCO.

Ważnymi inwestycjami niekomercyjnymi są:

- planowana budowa nowej siedziby Policji przy ul. Fabrycznej,
- trwająca inwestycja w 105. Szpitalu Wojskowym (zakończenie I kw. 2021 r.),
- zakończona inwestycja rozbudowy Szpitala na Wyspie, przygotowana została dalsza rozbudowa szpitala o nowe skrzydło,
- przy granicy miasta trwa budowa nowej siedziby Powiatowej Straży Pożarnej,
- inwestycje miejskie (zakończono przebudowę ul. Zielonogórskiej).

Ważniejsze inwestycje mieszkaniowe:

- zakończono budowę kompleksu obiektów szeregowych przy ul. Tatrzańskiej,
- trwa budowa nowego bloku osiedla Lusatia przy ul. Strzelców,
- trwa budowa domów szeregowych przy ul. Smoczyka.
- trwa budowa kilkudziesięciu mieszkań w kompleksie dawnej fabryki WEŁNY,
- buduje się nowy kolejny blok mieszkalny firmy PKS przy ul. Dygasińskiego,
- zakończono blok przy ul. Spokojnej, jest jeszcze miejsce na dwa bloki w tej lokalizacji,
- rozpoczyna się nowa inwestycja kolejnego bloku przy ul. Strzelców / Moniuszki.

Inwestycje wokół Żar mające istotny wpływ na rozwój gospodarczy

Najważniejsza inwestycja 2021 r. w pobliżu Żar to przebudowa drogi Nr 18 do parametrów autostrady A18. Wybrano już wszystkich wykonawców robót na wszystkie cztery odcinki. Zaawansowane prace trwają na wszystkich odcinkach od granicy z Niemcami do miejscowości Krzywa. Roboty obejmują dwa zjazdy z A18 do Żar, tj.: Żary Południe i Żary Zachód. Przebudowa A18 będzie powodowała znaczący wzrost ruchu także na drogach do Żar z w/w węzłów, tj. na drogach Nr 27 i Nr 12. Tym samym wzrosną problemy na obwodnicy miejskiej, ale i wzrośnie atrakcyjność inwestycyjna miasta. Planowane zakończenie tej inwestycji to rok 2024. Inwestycja ta generuje obecnie duże zainteresowanie miejscami noclegowymi dla budowlanców pracujących przy autostradzie. Są to zwykle mieszkania lub domki jednorodzinne. W tym zakresie nie ma danych. Cała inwestycja to kwota rządu 0,8 miliarda zł. Pierwszy odcinek od zjazdu Żary Zachód do Wymiarek powinien być oddany do końca 2022 r.

STRAŻ MIEJSKA

Czynności podjęte w roku 2021

W 2021 r. przyjęto i zrealizowano **1846 zgłoszeń**, funkcjonariusze nałożyli **425 mandatów** karnych na kwotę **52 690 złotych**, **709** razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia, skierowali **20** wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach.

Przykładowe zgłoszenia przekazywane do realizacji Straży Miejskiej w Żarach

TEMAT ZGŁOSZENIA	2021 rok
zakłócenia porządku publicznego i spokoju	118
zagrożenia w ruchu drogowym	341
ochrona środowiska i gospodarka odpadami	185
zagrożenia życia i zdrowia	109
zagrożenia pożarowe (katastrofy)	0
awarie techniczne	100
zwierzęta	152
pozostałe zgłoszenia	841

OŚWIATA

Gmina Żary o statusie miejskim jest organem prowadzącym dla 5 szkół podstawowych, 6 przedszkoli oraz 1 zespołu szkolno-przedszkolnego z oddziałami integracyjnymi, w których uczy się **2 553** uczniów w szkołach podstawowych i **1162** dzieci przedszkolnych. Sieć żarskich szkół i przedszkoli w 2021 r. uzupełniały placówki niepubliczne: 5 przedszkoli i 4 szkoły podstawowe.

Planowana subwencja oświatowa wynosiła **26 514 986,00 zł**, jednak rzeczywiście została przyznana subwencja **o 203 554,00 zł mniejsza** i wynosiła **26 311 432,00 zł**, w tym na dzieci z dysfunkcjami miasto otrzymało **3 429 145,87 zł**.

W ramach wzrostu zadań oświatowych, gmina ubiegała się o dofinansowanie z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej i zostały przyznane środki w wysokości **161 530,00 zł**.

Dotacja przedszkolna otrzymana na dzieci pięcioletnie i młodsze wynosiła **1 471 000 zł**.

Na utrzymanie szkół gmina dołożyła kwotę **12 473 458,23 zł**, a na utrzymanie przedszkoli **12 766 084,85 zł**.

Gmina Żary o statusie miejskim przekazywała dotacje na uczniów do placówek niepublicznych. Miesięcznie na jednego ucznia w szkole podstawowej przekazywano **539,04 zł**, a na ucznia przedszkolnego **812,34 zł**.

Za pobyt dzieci przedszkolnych w innych gminach miasto Żary zapłaciło **79 252,00 zł**, natomiast inne gminy zwróciły miastu za pobyt ich dzieci przedszkolnych w naszych przedszkolach **431 482,92 zł**.

Na remonty w oświacie miasto wydało **227 673,00 zł**.

Na inwestycje wydano **403 900,00 zł**.

Na zakupy inwestycyjne wydano **17 500,00 zł**.

Szkoła Podstawowa nr 5

Miejskie Przedszkole nr 8

OŚWIATA

Ogólnopolski egzamin ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I-VIII. Egzamin został przeprowadzony po raz pierwszy w roku szkolnym 2018/2019. Jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń ósmej klasy musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

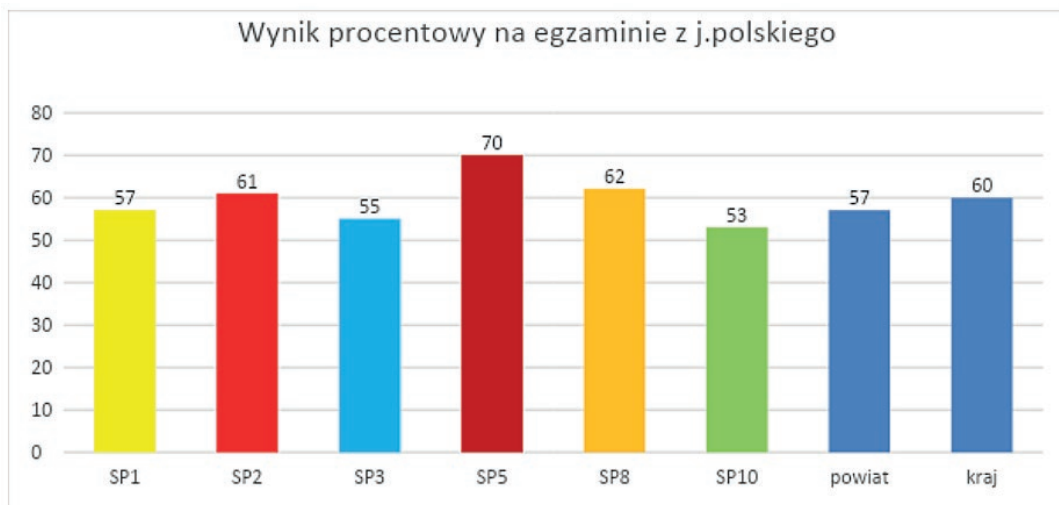
- języka polskiego,
- matematyki,
- języka obcego nowożytnego (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego).

Uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Egzamin jest przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

- pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwa 120 minut,
- drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwa 100 minut,
- trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwa 90 minut.

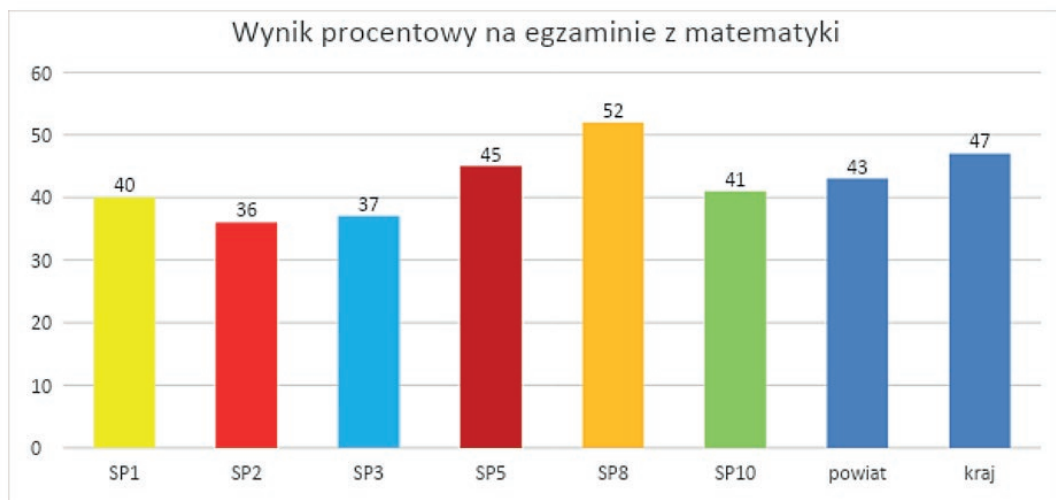
W dniach 25, 26 i 27 maja 2021 roku 294 uczniów klas ósmych z 6 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim przystąpiło do egzaminu ósmoklasisty.

Poniższe wykresy obrazują wyniki procentowe na egzaminie języka polskiego, matematyki i języka obcego.

OŚWIATA

Na egzaminie z języka polskiego 3 szkoły (SP 2, SP 5, SP 8) uzyskały wynik egzaminu wyższy w kraju. Na egzaminie z matematyki 1 szkoła (SP 8) uzyskała wynik wyższy w kraju, a na egzaminie z języka obcego 3 szkoły (SP 3, SP 5, SP 8) uzyskały wynik egzaminu wyższy niż w kraju.

RODZINA

Karta „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”

Od roku 2014 na terenie naszej gminy realizowany jest program p.n. „Żary Miasto Przyjazne Dużej Rodzinie”.

W ramach programu żarskie rodziny posiadające na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 r.ż. oraz w przypadku kontynuacji nauki do 25 r.ż. i bez ograniczenia wieku w przypadku dzieci niepełnosprawnych - mogą ubiegać się o Kartę „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”.

Program stanowi element Strategii rozwiązywania problemów społecznych w naszej Gminie. Jego celem jest promocja żarskich rodzin wielodzietnych, wzmocnienie ich kondycji, poprawa warunków

życia, zwiększenia szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku takiej rodziny.

Posiadacze Karty są uprawnieni do ulg i zwolnień oferowanych przez jednostki organizacyjne i osoby prawne podległe Gminie oraz inne podmioty oferując swoje partnerstwo w programie. Między innymi posiadacze Karty otrzymują 50% zniżki w opłatach za żłobek, 50% zniżki w opłatach za wstęp na basen, 20% zniżki w opłatach za odprowadzanie ścieków i doprowadzanie wody. Wykaz uprawnień opublikowano na stronie www.zary.pl/PL/897/KARTA_DUZEJ_RODZINY/.

W ramach przyznanych ulg w roku 2021 dopłaty do wody i ścieków otrzymało 130 (średnio) rodzin na łączną kwotę 28 259,00 zł. Ponadto z 50% zniżki w opłatach za żłobek skorzystało 40 rodzin.

Od roku 2014 objęto programem 406 rodzin, z czego **w roku 2021 kartę wydano 32 żarskim rodzinom wielodzietnym.**

Karta Seniora

Na terenie gminy od roku 2016 realizowany jest program p.n. „Żarska Karta Seniora”. Adresatami programu są mieszkańcy Żar w wieku pow. 65 r.ż. Program jest jednym z elementów polityki społecznej realizowanej przez naszą gminę i obejmuje system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień skierowanych do żarskich seniorów. Celem programu jest ułatwienie seniorom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki, kształtowanie ich pozytywne-

go wizerunku, wzmocnienie kondycji fizycznej, podniesienie aktywności i sprawności. W ramach programu Żarski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego oraz Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Wypoczynku udzielają ulg posiadaczom Żarskiej Karty Seniora. Informacja nt. wysokości ulg oferowanych przez nasze jednostki oraz rodzaju i wysokości ulg oferowanych przez pozostałych partnerów

programu publikowana jest na stronie www.zary.pl.

Od początku trwania programu, tj. od roku 2016, wydano 1989 Żarskich Kart Seniora, w tym: w roku 2021 - 121 kart.

Miejskie żłobki:

- Żłobek Miejski Nr 1, ul. Okrzei 13 - 83 miejsca.
- Żłobek Miejski Nr 3, ul. Broni Pancernerj 10 - 88 miejsc.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest częścią polityki społecznej gminy. Jej zasadniczym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Działania w tym zakresie na terenie naszego miasta prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

W 2021 r. MOPS w Żarach prowadził dwie placówki dziennego pobytu: Dzienny Dom Senior+ oraz Dzienny Dom Wsparcia. Dzienny Dom Senior+ przeznaczony jest dla 25 seniorów, nieaktywnych zawodowo, w wieku powyżej 60 r. życia, którzy są mieszkańcami Żar. Oba domy są prowadzone w nowej siedzibie MOPS przy ul. Parkowej 8. W budynku tym prowadzona jest również wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego oraz stołówka.

W obiekcie przy ul. Bohaterów Getta 19 w Żarach prowadzone są dwie placówki, tj.: Warsztat Terapii Zajęciowej MOPS zapewniający rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach prowadzi Świetlicę Środowiskową „5-ka” przy ul. Okrzei 35.

W mieście Żary funkcjonują 4 mieszkania chronione. Dwa z nich prowadzone są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i dwa prowadzone są przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach. Mieszkania przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi, (dla osób upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz dla osób starszych).

W 2021 r. zrealizowano budżet MOPS w zakresie wydatków na kwotę 16 968 295,14 zł.

Wydatkowano środki m.in. na zasiłki stałe w kwocie 2 027 653 zł, które wypłacano 357 osobom, na zasiłki okresowe w kwocie 646 202 zł dla 341 osób. MOPS opłacał pobyt w domach pomocy społecznej dla 101 osób na kwotę 3 338 794 zł.

Mieszkańcy naszego miasta mogli również korzystać z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. W roku 2021 tego typu wsparciem objęto 172 osób. Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania uprawnionych osób przez opiekunki Oddziału Rejonowego PCK w Żarach. Łącznie na usługi Gmina wydała kwotę 1 351 298 zł. Osoby bezdomne mogły skorzystać z Noclegowni. W ciągu 2021 r. skorzystało łącznie z noclegu 39 osób. Koszt prowadzenia Noclegowni w 2021 r. wyniósł 159 994 zł.

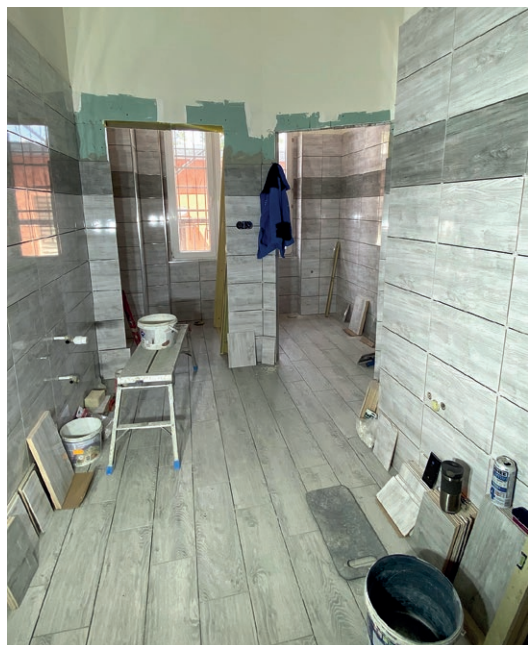
Gmina Żary o statusie miejskim reprezentowana przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach w 2021 r. przystąpiła do Modułu IV Programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi realizowanego ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych. Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Kwota pomocy finansowej wyniosła 50.500,00 zł. Program realizowany był od dnia 30.11.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. na podstawie umowy nr POS/000036/04/D zawartej w dniu 31.11.2021 r. Dzięki pomocy finansowej dla Dziennego Domu Wsparcia/ Dziennego Domu „Senior+” zostały zakupione środki ochrony indywidualnej, tj. maseczki, rękawiczki, płyny do dezynfekcji oraz sprzęt podnoszący poziom bezpieczeństwa sanitarnego, tj. wolnostojące dozowniki do dezynfekcji rąk, szorowarka do kompleksowego sprzątnięcia powierzchni, odkurzac

POMOC SPOŁECZNA

piorący, oczyszczacz powietrza na łączną kwotę 47.599,99 zł.

W 2021 r. MOPS kontynuował realizację projektu pt.: „Integracja społeczna i zawodowa szansą na wzrost aktywności mieszkańców Żar” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 w ramach: Osi priorytetowej 7. Równowaga społeczna, Działania 7.1 Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej. Wartość całkowita projektu wyniosła 411.984,95 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 350.187,20 zł

ze środków Unii Europejskiej. Projekt realizowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z Fundacją „Przedsiębiorczość” w Żarach. Termin realizacji projektu: 01.08.2020 r. – 30.07.2021 r. W 2021 r. MOPS kontynuował inwestycję adaptacji nowej siedziby pn. „Przebudowa i remont budynku. Budowa windy, zadania ogrodu zimowego, schodów zewnętrznych wraz z pochylnią dla osób niepełnosprawnych. Przebudowa części dachu z dwuspadowego na jednospadowy, przy ul. Parkowej 8 w Żarach”. W 2021 r. wydatkowano kwotę w wysokości 2 221 288,00 zł.

OCHRONA ZDROWIA

Dotacja dla Koła Żarskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta na prowadzenie Hospicjum w wysokości 50 000,00 zł.

Opracowywanie i realizacja programów polityki zdrowotnej (PPZ) wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców należy do zadań własnych gminy (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Podstawą opracowania projektu PPZ jest „Mapa regionalna potrzeb zdrowotnych” sporządzona dla obszaru naszego województwa oraz Ogólnopolska Mapa Potrzeb Zdrowotnych. Program może być realizowany w okresie jednego roku albo wielu lat po uprzednim uzyskaniu pozytywnej lub warunkowo pozytywnej opinii Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

W roku 2021 do mieszkańców Żar skierowano cztery programy przyjęte przez Radę Miejską w Żarach. Udział mieszkańców w programach był dobrowolny, a każdy z beneficjentów PPZ był zobowiązany do złożenia pisemnej zgody na udział w programie.

Wyboru realizatorów PPZ dokonano w sposób jawny w drodze otwartego konkursu ofert. Do udziału w konkursie dopuszczono publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej prowadzące swoją działalność na terenie Żar.

W poniższej tabeli przedstawiono programy zdrowotne przeprowadzone na terenie naszej gminy w roku 2021.

Lp.	Nazwa programu profilaktyki zdrowotnej	Planowana liczba beneficjentów programu	Faktyczna liczba uczestników programu	% udział uczestników w programie
1	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w mieście Żary	149	81	54
2	Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 r.ż. z terenu miasta Żary	616	562	91
3	Program rehabilitacji dla mieszkańców Gminy Żary o statusie miejskim w wieku powyżej 65 r.ż. i poniżej 18 r.ż.	342	403	118
4	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla mieszkańców miasta Żary powyżej 65 r.ż. z przewlekłymi chorobami płuc	72	17	24

ZASOBY KOMUNALNE

Zestawienie danych na dzień 31.12.2021 r.

	Podział	Liczba lokali	Pow. użytkowa [m ²]	Ilość budynków
GMINA	Mieszkalne	574	23 954,91	92
	Socjalne	209	7 173,97	
	Tymczasowe	4	95,36	
	Mieszkalne (jednostki wojskowe)	8	346,24	
	Razem mieszkalne	795	31 570,48	
	Użytkowe	29	1919,11	
	Garaże	18	311,00	
	Razem użytkowe	47	2 230,11	
	OGÓŁEM GMINA	842	33 800,59	
GMINA WE WSPÓLNOCIE	Mieszkalne	813	38 086,10	322
	Socjalne	5	144,05	
	Tymczasowe	1	29,30	
	Mieszkalne (jednostki wojskowe)	2	132,40	
	Razem mieszkalne	821	38 391,85	
	Użytkowe	55	2 473,49	
	Garaże	15	302,30	
	Razem użytkowe	70	2 775,79	
	OGÓŁEM GMINA	891	41 167,64	
OGÓŁEM MIESZKALNE		1616	69 692,33	
OGÓŁEM UŻYTKOWE		84	4 392,60	
OGÓŁEM GARAŻE		33	613,30	
OGÓŁEM ZASOBY		1733	74 968,23	414

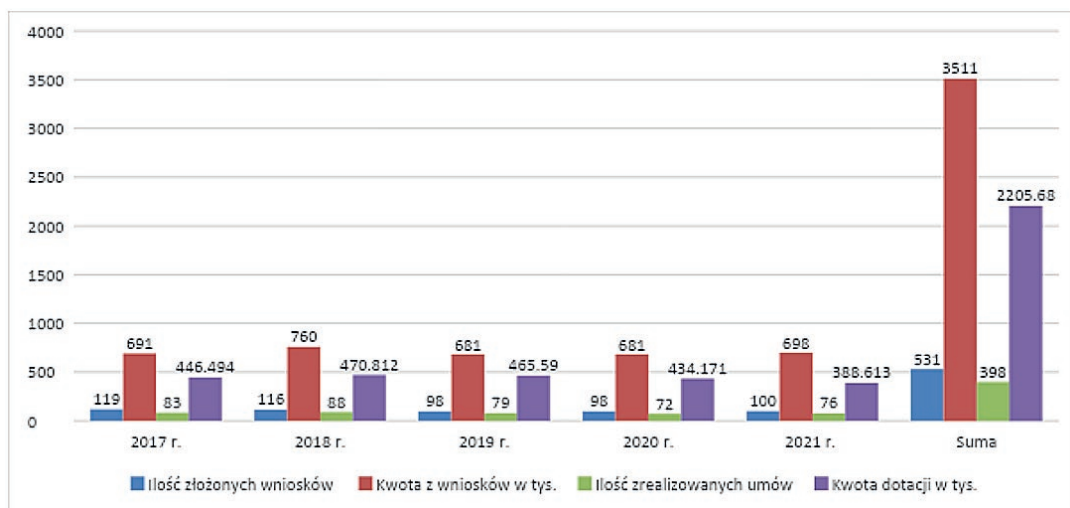
OCHRONA ŚRODOWISKA

Program wymiany pieców

W celu poprawy jakości powietrza w mieście Żary w 2017 r. wprowadzono program udzielania dotacji celowej na wsparcie finansowania kosztów inwestycji, związanych z celami grzewczymi obiektów mieszkalnych położonych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Od 2017 r., w ramach kolejnych naborów, 393 mieszkańcom Żar udzielono dotacji, angażując przy tym środki pochodzące z budżetu gminy w wysokości 2 205 687,20 zł.

W 2021 r. w ramach VI edycji programu wpłynęło 100 wniosków o udzielenie dotacji celowej na finansowanie kosztów inwestycji zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, związanych z celami grzewczymi obiektów mieszkalnych położonych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Ostatecznie z dotacji skorzystało 76 Beneficjentów, a łączna kwota wypłaconych środków finansowych wyniosła 388 613,00 zł. Wprowadzenie programu dofinansowania wymiany ogrzewania pozwoliło zlikwidować ok. 450 palenisk z terenu miasta Żary. Wyeliminowanie procesu spalania węgla w budynkach mieszkalnych przełożyło się na znaczące ograniczenie emisji pyłów, w szczególności PM10 i PM 2,5 oraz poziomu zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla.

Wykres przedstawia podsumowanie programu wymiany pieców za lata 2017-2021

Informacja z realizacji zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest

Na terenie miasta Żary przeprowadzona została inwentaryzacja materiałów azbestowych metodą spisu z natury, mająca na celu określenie lokalizacji, stanu oraz ilości wyrobów zawierających azbest. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono wymagane przepisami prawa ankiety, a następnie opracowane zostało tabelaryczne zestawienie obiektów, na których występuje azbest. W zestawieniu uwzględniono numery ewidencyjne obrębów i działek.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Z przedstawionych danych wynika, że wyroby zawierające azbest na terenie miasta Żary to głównie faliste i płaskie płyty azbestowo-cementowe, służące jako pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych oraz budynkach zabudowy gospodarczej. Obiekty, w których znajdują się wyroby zawierające azbest na terenie miasta Żary to głównie domy mieszkalne oraz budynki gospodarcze.

W 2021 r. na terenie miasta Żary nie prowadzono prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Natomiast od 2016 r. z terenu miasta Żary usunięto 141,88 Mg wyrobów zawierających azbest za łączną kwotę 91 533,90 zł, która została pozyskana z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

Bezpłatna komunikacja w mieście

W 2021 roku funkcjonowała darmowa komunikacja miejska na terenie miasta Żary w wybrane dni miesiąca. Koszty związane z bezpłatną komunikacją miejską poniosła w całości gmina, co było ujęte w umowie z przewoźnikiem na wykonywanie usługi gminnego transportu publicznego w komunikacji miejskiej na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Dodatkowo darmowa komunikacja miejska obejmowała okres Wszystkich Świętych, tj. (31.10.2021 - 02.11.2021).

Dni, w których prowadzona była darmowa komunikacja miejska w 2021 roku.

styczeń 4, 5	lipiec 5, 6
luty 1, 2	sierpień 2, 3
marzec 1, 2	wrzesień 6, 7, 22
kwiecień 12, 13	październik 4, 5
maj 10, 11	listopad 8, 9
czerwiec 7, 8	grudzień 6, 7

Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, którego głównym założeniem jest systemowe ograniczenie niskiej emisji. Przedmiotowy dokument powstał z potrzeby opracowania przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji i zgodnie z intencją powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy wizerunku gminy, zwiększenia dostępu do krajowych i europejskich funduszy, a także zwiększenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej. Gospodarka niskoemisyjna to gospodarka polegająca na prowadzeniu działań uwzględniających korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, a zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Podczas tworzenia dokumentu przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie oraz wpływu, jaki wywierają na nie poszczególne sektory, a także przedstawia

OCHRONA ŚRODOWISKA

propozycje oraz opis zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z gospodarką niskoemisyjną.

Celem nadrzędnym opracowania jest poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym Gminy Żary o statusie miejskim przy założeniu niskoemisyjności realizowanych działań.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim zakłada realizację 22 działań, których celem jest zmniejszenie emisji CO₂, emisji pyłów PM₁₀, zmniejszenie zużycia energii finalnej lub zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł OZE. Dla każdego z działań określono jednostkę odpowiedzialną, ramy czasowe realizacji, zaplanowano budżet oraz przewidziane źródła finansowania.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim z perspektywą obowiązywania na lata 2021–2025 jest aktualizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2014–2020 przyjętego uchwałą Nr III/8/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2014–2020.

Gmina Żary o statusie miejskim w 2021 roku zleciła opracowanie raportów z wykonania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej za lata 2018, 2019 i 2020. W ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla okresu lat 2018-2020 wyznaczono 22 zadania, z których 18 zrealizowano bądź jest realizowanych. 5 zadań dotyczących modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i poprawy funkcjonowania systemu transportu publicznego zostało zakończonych, z tym że w jednym przypadku jedno poddziałanie jest jeszcze w trakcie realizacji. 3 zadania, także dotyczące modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej, są w trakcie realizacji (na poziomie prac rzeczowych bądź przetargów) i zostaną zakończone w najbliższych latach. 10 zadań jest realizowanych systematycznie każdego roku. Dotyczą one zarówno działań inwestycyjnych, takich jak wymiana oświetlenia placów i ulic, termomodernizacje i zmianę systemu ogrzewania w budynkach mieszkalnych (podłączanie do sieci ciepłowniczej, wymiana starych kotłów, montaż pomp ciepła), jak i zadań nie inwestycyjnych: niskoemisyjna gospodarka przestrzenna, działania informacyjne, promocyjne i edukacyjne.

4 zadań nie zrealizowano – 3 związanych z montażem instalacji odnawialnych źródeł energii (zarówno gmina nie dofinansowywała takich działań, jak i mieszkańcy nie składali wniosków w ramach programu „Czyste powietrze”) i 1 polegającego na szkoleniach w zakresie efektywności energetycznej, zmian klimatu i OZE. Działania inwestycyjne są najczęściej zadaniami wieloetapowymi, a stopień i okres realizacji uzależniony jest od przyznanych dofinansowań. Planowano także dodatkowe zadania, które jednak nie mogły zostać zrealizowane ze względu na brak uzyskanego dofinansowania. W latach 2018-2020 wydatkowano na realizację zadań 7 988 479,80 zł, w tym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 wyniosło 3 605 833,59 zł. Dodatkowo część zadań jest finansowana w ramach wydatków bieżących bądź ich koszt stanowi dane poufne.

Planowany finalny koszt zadań będących na etapie realizacji i zakończonych w następnych latach wyniesie 9 359 474,23 zł, w tym dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 ponad 4 130 842,91 zł.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Podsumowanie efektów zrealizowanych do 2020 r. działań w ramach PGN przedstawiono poniżej.

Wszystkie efekty działań PGN					
	Rok bazowy	Zrealizowane do 2020	Działania zaplanowane w harmonogramie do 2025	Sumarycznie	Procent względem roku bazowego 2006
Zmniejszenie zużycia energii finalnej [MWh/rok]	927 329,68	9 080,00	13 793,53	22 873,53	2,47
Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	0,00	1574,00	967,80	2 541,80	0,27
Redukcja emisji CO ₂ [MWh/rok]	280 169,55	2 199,00	6 618,58	8 817,58	3,15

Działania w zakresie zieleni miejskiej

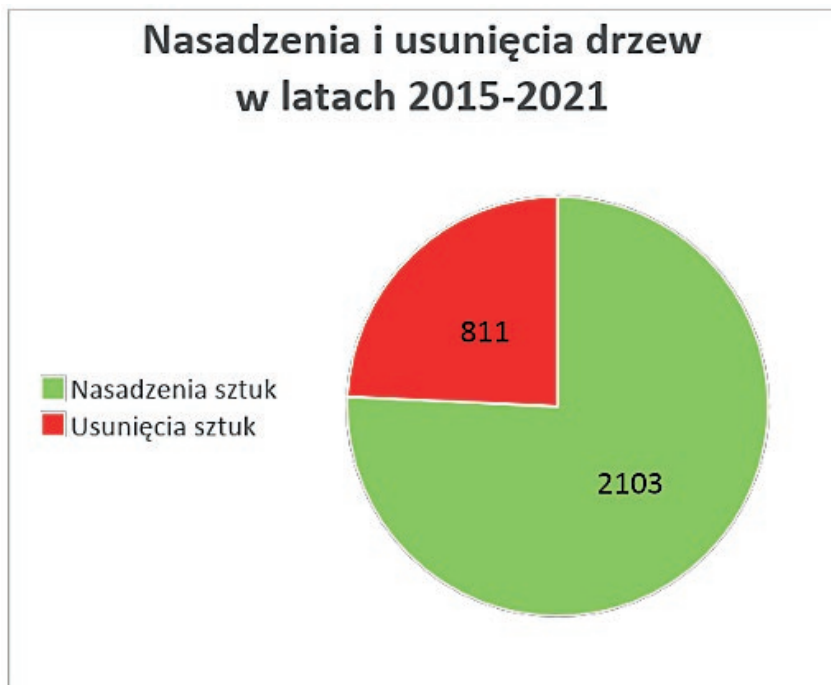
Na terenie miasta Żary zlokalizowanych jest 5 parków spacerowo-wypoczynkowych, których jednostkowy areal wynosi powyżej 2 hektarów - są to park przy al. Jana Pawła II (stara i nowa część), park przy ul. Paderewskiego, basen przy ul. Źródlanej, teren rekreacyjny przy ul. Leśnej pn.: „Syrena” oraz teren rekreacyjny (tzw. basen) przy al. Wojska Polskiego w Kunicach Żarskich. Ponadto na terenie miasta funkcjonują parki, skwery i zieleńce o areale jednostkowym mniejszym niż 2 ha, których jest dziewiętnaście oraz dwa cmentarze komunalne i jeden cmentarz wojenny. Zielen na przedmiotowych terenach stanowi ok 60 ha.

Szereg prac na terenach zielonych nie koncentruje się jedynie na w/w miejscach, ale Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska przeprowadza także niezbędne czynności związane z szeroko rozumianą pielęgnacją zieleni na nieruchomościach, które nie stanowią terenów zieleni, a są własnością Gminy Żary o statusie miejskim. Realizacją prac związanych z bieżącym oraz uznaniowym utrzymaniem terenów zieleni miejskiej na terenach określonych powyżej zajmuje się Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach. W 2021 r. Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska zlecił dla MO-SRiW wykonanie nasadzeń drzew i krzewów w ilości 97 - sztuk drzew i 2736 sztuk krzewów oraz usunięcie drzew w ilości 84 sztuk. Najczęściej występującą przyczyną usunięcia drzewostanu była jego zła kondycja zdrowotna i techniczna, kolizja z istniejącą infrastrukturą techniczną oraz zagrożenie dla życia i mienia ludzkiego.

W 2021 r. w zakresie zieleni miejskiej wykonano nasadzenia drzew i krzewów, m.in. przy ul. Szpitalnej, Pl. Inwalidów, ul. Gnieźnieńskiej, ul. Podwale i Kaczy Rynek oraz nasadzenia bylin i kwiatów w donicach przed ŻDK.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Zestawienie nasadzenia i usunięcia drzew i krzewów za okres od 2015 do 2021 r.

W latach 2015-2021 nasadzono 25030 sztuk krzewów oraz usunięto 921 m² krzewów.

FINANSE MIASTA ŻARY

Na dzień 31 grudnia 2021 r.

Wydatki majątkowe, w tym wydatki inwestycyjne	19.313.317,49 zł
Dochody miasta	213.189.815,10 zł
Wskaźnik rzeczywistego zadłużenia	18,40%

Na dzień 30 kwietnia 2022 r.

Wydatki majątkowe, w tym wydatki inwestycyjne	27.645.857,00 zł
Planowane dochody miasta	178.163.571,31 zł
Wskaźnik rzeczywistego zadłużenia	21,30%

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW

Projekt „Bez Granic – Część 1”

Projekt zrealizowany został w 2018 r. w partnerstwie naszej gminy jako lidera projektu oraz Gminy Lubsko, Gminy Brody i Miasta Forst (Lauzitz).

Zakres rzeczowy projektu, w części dotyczącej Gminy Żary o statusie miejskim, obejmował przebudowę ul. Zielonogórskiej - Etap 2 (od DK12 do ul. Poznańskiej).

Wartość projektu przypadająca na Gminę Żary o statusie miejskim wyniosła 995 828,52 euro, w tym kwota dofinansowania 846 454,25 euro. Rozliczenie końcowe projektu nastąpiło w maju 2022 r.

Projekt pn.: „Światowy Geopark UNESCO Łuk Mużakowa szansą na rozwój regionu”

W projekcie bierze udział 7 partnerów. Projekt koncentruje się na promocji terenu Geoparku Łuk Mużakowa i Zielonego Lasu. W projekcie udział Gminy Żary o statusie miejskim wynosi: ogółem 173 236,93 euro, dofinansowanie (85%) w kwocie 147 251,39 euro.

Planowany termin zakończenia projektu 30.09.2022 r.

Projekt „Turystyka bez granic”

Projekt zrealizowany został w partnerstwie Gminy Żary o statusie miejskim (partner wiodący) oraz Große Kreisstadt Weißwasser /O. L. (partner).

Rozliczenie końcowe projektu nastąpiło 16.03.2021 r. Ogółem, w ramach projektu gmina pozyskała 371 239,14 euro.

Projekt „Rewitalizacja zespołu parkowo-folwarcznego w Żarach wraz z utworzeniem Centrum Usług Społecznych”

Projekt obejmował rewitalizację zespołu parkowo-folwarcznego w zakresie kompleksowej rewaloryzacji zabytkowego parku oraz rewitalizacji budynku pofolwarcznego. Projekt zakończony został rzeczowo w 2020

roku, a ostateczne rozliczenie dotacji nastąpiło w 2022 r. Uzyskano dofinansowanie w wysokości 6 622 169,97 zł.

Projekt „Modernizacja energetyczna obiektu Ratusza w Żarach” oraz „Modernizacja energetyczna obiektu pływalni miejskiej Wodnik przy ul. Telemanna 1 w Żarach”

Po kilkunastu unieważnionych przetargach i braku potencjalnych wykonawców do realizacji projektów 6 października 2021 r. umowy o dofinansowanie projektów zostały rozwiązane.

Kompleksowy program komunikacji w Żarsko-Żagańskim Obszarze Funkcjonalnym

Projekt realizowany w partnerstwie przez gminy tworzące ŻŻOF. Polegał na zaprojektowaniu, wykonaniu, dostawie i montażu systemu informacji pasażerskiej oraz zarządzania flotą pojazdów transportu publicznego na terenie Żarsko-Żagańskiego Obszaru Funkcjonalnego. Zakończony w 2020 r. Rozliczenie końcowe w trakcie weryfikacji.

W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała wsparcie na:

- przebudowę drogi ul. Staszica w kwocie 2 881 447,00 zł oraz przebudowę dróg ul. Sarnia i ul. Dziewina w kwocie 1 242 344,00 zł;
- 1 000 000,00 zł - na remont budynku z przeznaczeniem na siedzibę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach.

Projekt „Inwestujemy w zielone Żary”

Projekt, którego celem jest zahamowanie spadku powierzchni terenów zieleni, zrealizowany został na 7 obszarach miasta.

Projekt zakończono w 2020 r., a refundacja wydatków została zakończona w 2022 r.

Wartość projektu ogółem: 3 932 586,70 zł, dofinansowanie: 1 519 096,81 zł.

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW

Rozbudowa ul. Sarniej i Dziewina w Żarach

Projekt obejmuje przebudowę drogi, kanalizacji deszczowej, budowę ciągów pieszo-rowerowych oraz oświetlenia. Całkowita wartość zadania: 3 813 920,40 zł.

Kwota dofinansowania: 1 804 023,00 zł.

Termin zakończenia realizacji zadania - maj 2022 r.

Projekt „Żary – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020”.

W ramach projektu przygotowane zostaną dokumentacje projektowe i opracowania, które posłużą do aplikowania o fundusze w ramach nowej perspektywy unijnej.

Wartość dofinansowania 953 332,71 zł.

Projekt „Żary, zadbajmy o czyste powietrze!”

Projekt zakłada zlikwidowanie 277 szt. węglowych źródeł ciepła używanych obecnie w mieszkaniach komunalnych. Planowane zakończenie: wrzesień 2023 r., dofinansowanie ok. 1 mln zł.

Program Rozwój Lokalny „Żary, tu chcę żyć!!!”

Zaplanowane w ramach projektu działania związane są z rozwojem lokalnym i instytucjonalnym miasta. Uzyskano na ten cel środki z EOG w wysokości 3 521 346,00 euro.

Projekt zakończy się w 2024 roku.

W ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 1 edycja pozyskano środki na dwa projekty:

- rozbudowa dróg ul. Szymanowskiego i ul. Krótkiej w Żarach (9.405.000,00 zł),
  - poprawa efektywności energetycznej budynku Ratusza w Żarach (3.690.000,00 zł.).
- W ramach edycji 2 i 3 ubiegamy się o środki na projekty:
- przebudowa ulicy Bohaterów Getta wraz z drogami przyległymi (8 976 000,00 zł),
  - przebudowa i rozbudowa ul. Moniuszki, Strzelców i Żabikowskiej (8 960 000,00 zł),
  - przebudowa ul. Śląskiej (2 850 000,00 zł),
  - budowa ul. Brzoskwiniowej (570 000 zł),
  - remont elewacji wieży zamku Dewinów - Bibersteinów (980 000,00 zł).

Zestawienie projektów transgranicznych realizowanych z Funduszu Małych Projektów w 2021 roku

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Partner
1	Zabawa z historią i nauką (2020-2022) – ze względu na pandemię realizacja projektu wydłużyła się do roku 2022	11.254,00 Euro	Landau-Gymnasium Weißwasser
2	Lato z Telemannem na pograniczu polsko-saksońskim	23.505,30 Euro	Große Kreisstadt Weißwasser / O L.
3	Poznajemy wspólnie Łużyce przełożony ze względu na pandemię na rok 2022	13.094,58 Euro	„Land & Leute“ Region Lausitzer Neisse e.V.

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW

Zabawa z historią i nauką

W ramach projektu spotykają się dzieci szkół z Żar i Weisswasser. Zaplanowano warsztaty w muzeum żarskim. W ramach projektu wykonane zostaną materiały promocyjne, które będą dostępne w Urzędzie Miejskim, Salonie Wystaw Artystycznych, zostaną także przekazane do punktów informacji turystycznej w Cottbus, Forst i Weißwasser. Ze względu na pandemię realizację części projektu przełożono na 2022 rok.

Wartość projektu 11.254,00 Euro.

Lato z Telemannem na pograniczu polsko-saksońskim

W ramach projektu w 2021 roku odbyły się 4 koncerty Telemannowskie w lipcu 2021. Koncerty odbywały się w pawilonie muzycznym, w parku przypałacowym, kościele parkowym, dawnym folwarku zamkowym oraz na dziedzińcu Pałacu Promnitzów.

Podczas koncertów wystąpiły grupy artystyczne i amatorskie z Polski i Niemiec. Wykonane również zostały materiały promocyjne: folder i gadżety.

Wartość projektu: 23.505,30 Euro.

Poznajemy wspólnie Łużyce

W ramach projektu zaplanowano wyjazdy mieszkańców Żar do Niemiec oraz przyjazd mieszkańców Forstu do Polski. Planowane jest zwiedzanie miejsc związanych z tematyką militarną różnych epok: zwiedzanie zamku we Frytlancie, ruin dawnej fabryki w Brożku oraz fortyfikacji w Żarach. W ramach projektu wydane zostaną materiały promocyjne oraz ustawione tablice z informacją turystyczną w Żarach. Ze względu na pandemię realizację projektu przełożono na 2022 rok.

Wartość Projektu 13.094,58 Euro.

Program Współpracy INTERREG VA Brandenburgia – Polska 2014 – 2020

Projekt pt.: „Światowy Geopark UNESCO Łuk Mużakowa szansą na rozwój regionu”.

W 2021 roku rozpoczęto realizację ww. projektu, wykonano składaną mapę geologiczno-turystyczną terenu Geoparku i Zielonego Lasu, zorganizowano rajd rowerowy „Dookoła Geoparku i Zielonego Lasu” oraz zawarto umowę na wykonanie przewodnika turystycznego po Łuku Mużakowa i Zielonym Lesie. Realizacja projektu jest kontynuowana w 2022 roku.

PANDEMIA COVID-19

Wpływ pandemii na finanse gminy w roku 2021

W związku z wprowadzonym stanem epidemiologicznym wywołanym wirusem COVID-19 zostały wprowadzone przez rząd przepisy mające wpływ na realizację dochodów z tytułu podatku od nieruchomości. Główną zasadą tarczy 1.0 i 2.0 było wstrzymanie rozpoczęcia biegu oraz zawieszenia już biegnących terminów prawa materialnego jak również terminów procesowych. Ponadto niektóre grupy przedsiębiorców nie mogły prowadzić swojej działalności gospodarczej w wyniku czego zmuszone były do zwolnień pracowniczych oraz nieterminowego bądź braku możliwości regulowania należności publicznoprawnych. Części podatnikom udzielono ulgi podatkowe w zakresie zmiany terminu płatności rat podatku z roku 2020 na rok 2021, co ma przełożenie na wyższe wykonanie tych dochodów. Poniżej przedstawione zostały analizy realizacji głównych rodzajów dochodów własnych miasta według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2020 i 2021. Wprowadzo-

ne w 2020 roku zmiany przepisów prawa w zakresie podatków: CIT i PIT mają wpływ na wysokość dochodów, przy czym zauważalne jest odmrożenie w drugiej połowie 2020 roku niektórych gałęzi gospodarki. Ponadto na wysokość dochodów z tytułu udziału w podatku CIT istotne znaczenie ma przynależność Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej dwóch dużych przedsiębiorców, którzy jeszcze w 2020 r. korzystali z ulg.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wpływy z tytułu udziału w podatku PIT zostały wykonane w kwocie 36 256 347,00 zł (97,15 % planu dochodów) a w roku 2021 – 40 270 841,00 zł (108,20 % planu).

W roku 2020 wpływy z PIT były wyższe o kwotę 4 014 494,00 zł. Natomiast wpływy z CIT według stanu na dzień 31 grudnia były wyższe w roku 2021 w porównaniu do 2020 r. i wyniosły 6 862 481,67 zł. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła +82,79 %.

Dochody własne z tytułu udziału w podatku PIT i CIT – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2020 – 2021 (w zł)

Wykonanie	2020		2021	
	PIT	CIT	PIT	CIT
Kwota	36 256 347,00	3 503 886,90	40 270 841,00	6 862 481,67
% wykonania do planowanych dochodów	97,15 %	102,71 %	108,20 %	185,50 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2020 wpływy z tytułu udziału w podatku od nieruchomości od osób prawnych zostały wykonane w 100 % do planu dochodów z tego tytułu, a w roku 2021 w 104,40 % planu dochodów. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła +4,40 %.

PANDEMIA COVID-19

Dochody własne z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2020 – 2021 (zł)

Wykonanie	2020	2021
Kwota	24 998 820,16	25 786 671,09
% wykonania do planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych	100 %	104,40 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2020 wpływy z tytułu udziału w podatku od nieruchomości od osób fizycznych zostały wykonane w 97,78 % do planu dochodów z tego tytułu, a w roku 2021 w 104,98 % planu. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła +7,20 %.

Dochody własne z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2020 – 2021 (zł)

Wykonanie	2020	2021
Kwota	8 897 897,57	9 267 395,14
% wykonania do planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych	97,78 %	104,98 %

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2020 wpływy z tytułu udziału w podatku od nieruchomości zostały wykonane w 99,40 % do planu dochodów z tego tytułu, a w roku 2021 w 104,55 % planu. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła +5,15 %.

Dochody własne z tytułu podatku od nieruchomości ogółem – wykonanie według stanu na dzień 31 grudnia w latach 2020 – 2021 (zł)

Wykonanie	2020	2021
Kwota	33 896 717,73	35 054 066,23
% wykonania do ogółem planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości	99,40 %	104,55 %

PANDEMIA COVID-19

Według stanu na dzień 31 grudnia w roku 2020 dochody ogółem zostały wykonane w 102,27 % do planu dochodów, a w roku 2021 w 109,46 % planu. Dynamika przyrostu dochodów w badanym okresie wyniosła +7,19 %.

Dochody ogółem – wykonanie wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2020 – 2021 (zł)

Wykonanie	2020	2021
Kwota	205 212 046,51	213 189 815,10
% wykonania do ogółem planu dochodów	102,27 %	109,46 %

Wydatki na sytuację kryzysową związaną z COVID-19

Uruchomiono rezerwę na zarządzanie kryzysowe w kwocie 228 585 zł, przeznaczoną na zadania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19, z której sfinansowano między innymi zakup płynów dezynfekcyjnych, rękawic ochronnych, maseczek oraz sprzęt dla żarskich szpitali.

REZERWY URUCHOMIONE NA ZADANIA ZWIĄZANE Z ZAPOBIEGANIEM I ZWALCZANIEM COVID-19 - 228 585 zł

POMOC DLA SZPITALA NA WYSPIE – KWOTA 102 876,79 ZŁ

POMOC DLA 105. KRESOWEGO SZPITALA WOJSKOWEGO Z PRZYCHODNIĄ SP ZOZ - 100 093,53 ZŁ

PANDEMIA COVID-19

Pomoc udzielona lokalnym przedsiębiorcom w związku z pandemią

Rada Miejska w Żarach Uchwałą nr XXVI/12/21 z dnia 26 lutego 2021 roku, zwolniła w 2021 roku, przedsiębiorców prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Żary z opłaty II i III raty należnej za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Łącznie zwolnionych zostało 34 przedsiębiorców.

W dniu 15 grudnia 2020 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw pod poz. 2255, Ustawa z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z Art. 31 ze zm. ust.1 w/w ustawy, od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku nie była pobierana opłata targowa. Dzięki tej uldze wszyscy handlujący na targowiskach i poza targowiskami byli zwolnieni z opłaty targowej, także producenci kwiatów handlujący przy cmentarzu w okresie Wszystkich Świętych.

Zgodnie z w/w ustawą miasto otrzymało rekompensatę z tytułu opłaty targowej w 2021 r. w kwocie 152 818,40 zł, która została przelana na konto tut. urzędu w dniu 22.03.2021 r.

W związku z sytuacją kryzysową związaną z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 w roku 2021 zakupiono i przekazano żarskim szpitalom niezbędny sprzęt i środki w celu przeciwdziałania i zwalczania COVID-19:

1. 105. Kresowy Szpital Wojskowy z Przychodnią w Żarach:
Razem wartość przekazanego sprzętu i środków: 100 093,53 zł.
2. Szpital Na Wyspie Sp. z o.o.
Razem wartość przekazanego sprzętu: 102 876,79 zł.

DOTACJE NA ZABYTKI

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Wrocławskiej 13 - dotacja 50.000 zł.
Roboty budowlane polegające na remoncie elewacji.

Wspólnota Mieszkaniowa przy pl. Rynek 10 - dotacja 50.000 zł.
Inwestycja w zakresie wykonania prac konserwatorskich, robót budowlanych elewacji oraz docieplenia.

Wspólnota Mieszkaniowa przy pl. Rynek 6-7 - dotacja 50.000 zł.
Remont klatki schodowej oraz remont i konserwacja dachu.

DOTACJE NA ZABYTKI

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Żagańskiej 37-37A - dotacja 50.000 zł.
Roboty polegające na remoncie elewacji budynku mieszkalnego.

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Żagańskiej 56 - dotacja 50.000 zł.
Inwestycja w zakresie remontu elewacji.

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Żagańskiej 1 - dotacja 50.000 zł.
Remont elewacji wraz z częściowym dociepleniem, remont dachu, remont klatki schodowej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.

DOTACJE NA ZABYTKI

Pl. Inwalidów 11 - dotacja 50.000 zł.
Roboty polegające na remoncie schodów głównych zewnętrznych.

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Bohaterów Getta 29 - dotacja 33.259,41 zł.
Remont dachu wraz z wzmocnieniem konstrukcji kominów.

Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. 1 Maja 1A - dotacja 50.000 zł.
Inwestycja w zakresie remontu elewacji, renowacji stolarki drzwiowej zewnętrznej, wymiany stolarki okiennej, wzmocnienia ścian, docieplenia ściany zewnętrznej, remontu dachu papowego, remontu kominów i ścianek kolankowych, malowania klatki schodowej.

INWESTYCJE I REMONTY

Dostawa i montaż infokiosków na cmentarzach komunalnych, ul. Pionierów i Szpitalna. Koszt ponad 150 tysięcy złotych.

Budowa oświetlenia na ul. Śląskiej - odcinek od ul. Smoczyka do Al. Wojska Polskiego. Koszt ponad 91 tysięcy złotych.

Żarski Folwark. Koszt ponad 267 tysięcy złotych.

Stadion Promień - remont fundamentów trybun, wymiana krzesełek, nowe miejsca dla piłkarzy rezerwowych, wyremontowany ciąg pieszy - koszt 538 tysięcy złotych. Odbudowa głównej drogi dojazdowej na boisko piłkarskie - koszt 55 tysięcy złotych.

INWESTYCJE I REMONTY

Przebudowa dróg w ulicach Sarnia i Dziewina. Inwestycja dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Dofinansowanie około 1,8 miliona złotych. Całkowita wartość inwestycji około 3,8 miliona złotych.

Modernizacja małej architektury pomiędzy ul. Zakopiańską a Al. Wojska Polskiego. Koszt około 36 tysięcy złotych. Zadanie zgłoszone w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Przebudowa drogi ul. Zamojska. Koszt ponad 207 tysięcy złotych.

Remont chodnika przy ul. Skarbowej. Koszt około 250 tysięcy złotych. Remont chodnika przy ul. Daszyńskiego. Koszt ponad 83 tysiące złotych.

Zagospodarowanie terenu pomiędzy ul. Mieszka I a ul. Kąpielową. Koszt 183 tysiące złotych.

INWESTYCJE I REMONTY

Zagospodarowanie terenu przy ul. Kaczy Rynek. Koszt ponad 161 tysięcy złotych.

Remont jednego z pawilonów dla psów wraz z wybiegiem. Koszt 54 tysiące złotych.

Modernizacja Sali widowiskowej „Luna”. Koszt ponad 1,6 miliona złotych, w tym: 160 tysięcy złotych - Tarcza Antykryzysowa 4.0; około 35 tysięcy złotych - środki finansowe od Mecenásów Kultury; darowizna rzeczowa w postaci płyty OSB, panele Walldesign, kurtyny, 2 projektory, mównica.

INWESTYCJE I REMONTY

Przebudowa drogi ul. Zielonogórska. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg
Kwota dofinansowania około 4 miliony złotych. Całkowita wartość około 10 milionów złotych.

Utwardzenie terenu przy Szkole Podstawowej nr 2. Koszt ponad 80 tysięcy złotych. Zadanie zgłoszone w ramach Budżetu Obywatelskiego.

Przebudowa wewnętrznej drogi dojazdowej do Szkoły Podstawowej nr 10. Koszt 160 tysięcy złotych.

Przebudowa drogi ul. Staszica. Dofinansowano ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Dofinansowanie – około 2,6 miliona złotych. Całkowita wartość inwestycji – ponad 2,8 miliona złotych.

E-USŁUGI

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Złatwiaj sprawy

bez wychodzenia z domu

EBOI Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta

System EBOI został wdrożony w ramach projektu pn. „Wdrożenie i rozwój e-usług w administracji samorządowej oraz podnoszenie bezpieczeństwa teleinformatycznego” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 2 – Rozwój Cyfrowy, Działanie 2.1 Rozwój Społeczeństwa Informatycznego.

Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta (EBOI) to nowoczesna i intuicyjna platforma. Kilka kliknięć wystarczy, by wypełnić elektroniczny formularz i przesłać go do urzędu, rozpoczynając tym samym bieg sprawy.

- ✓ Żadnych wizyt w urzędzie
- ✓ Żadnego oczekiwania w kolejce
- ✓ Żadnych stosów dokumentów
- ✓ Wszystko to zamieniamy na dogodny dla Was miejsce i sprawną **e-obługę** wymagającą jedynie Waszego laptopa, tabletu czy smartfona z dostępem do Internetu.

Dodatkowo w portalu EBOI sprawdzisz stan swoich zobowiązań podatkowych i możesz dokonać ich opłaty.

Najpopularniejsze usługi:

Podatki i opłaty Ochrona środowiska Sprawy obywatelskie

więcej informacji znajdziesz na:

www.zary.eboi.pl

WAŻNE!

Do skorzystania z e-usług niezbędne jest posiadanie Profilu Zaufanego – bezpłatnego narzędzia do potwierdzania tożsamości w Internecie oraz składania Podpisu Zaufanego.

E-USŁUGI

Wdrożenie i rozwój e-usług w administracji samorządowej oraz podnoszenie bezpieczeństwa teleinformatycznego

W ramach projektu:

- wykonano rozbudowę wewnętrznej sieci bezprzewodowej UM w Żarach,
- uruchomiono portal e-BOI z usługami weryfikacji i opłacania podatków i opłat lokalnych,
- uruchomiono portal e-cmentarz wraz z digitalizacją planów i ewidencji cmentarzy,
- uruchomiono platformę e-Rada wraz z systemem głosowania i prowadzenia posiedzeń,
- uruchomiono portal obsługujący budżet obywatelski,
- wdrożono system elektronicznego obiegu dokumentów,
- uruchomiono w UM Żary punkt potwierdzania profili zaufanych.

Przedmiotem projektu był rozwój i wdrożenie usług elektronicznych w 15 gminach województwa lubuskiego. Dofinansowanie z Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego).

Koszt zadań realizowanych przez Żary to ponad 970 tysięcy złotych.

Dofinansowanie około 796 tysięcy złotych.

The screenshot shows the homepage of the Żary e-government portal. At the top, there are navigation menus for 'INFORMATOR', 'WYDARZENIA', 'POZNAJ ŻARĘ', 'GOSPODARKA', 'OSWIATA', and 'KULTURA'. Below the navigation, there are several service tiles and announcements. Key features include:

- E-URZĄD**: A section for electronic services, including 'ARTYKULNE' and 'ARCHIWUM' tabs. It features a 'ZARY, TU CHCĘ ZYC' button and a 'Znajdźcie tu Państwo wszystkie niezbędne informacje dotyczące załatwienia spraw metodą elektroniczną' message.
- E-URZĄD**: A section for electronic services, including 'SPRAWĘ MOŻNA ZAŁATOWAĆ ELEKTRONICZNIE poprzez:' and a list of services like 'Dedykowane (gotowe) formularze usług z numerem typu gov.pl, ePUAP obywateli.gov.pl, emp@iis.ub.wroclaw.pl poprzez Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta Urzędu Miejskiego w Żarach.' and 'Formularz opłaty dla pozostałej korespondencji. Dokumenty przysyłane są przez Elektroniczną Skrzynkę Podawczą. Usługa realizowana jest poprzez serwis ePUAP i gov.pl.'
- Elektroniczna Skrzynka Podawcza**: A section for electronic mail services, including 'W celu skorzystania z Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu Miejskiego w Żarach dostępny na platformie ePUAP znajduje się spisanie następujących warunków:' and a list of conditions like 'realizację indywidualnego (dowolności) konta' and 'osoby, w razie potrzeby podpisania przesyłanego pisma, posiadające podpis zaufany, podpisu osobiście (podpis w dowodzie osobistym z warstwą elektroniczną) lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego.'
- Ważne!**: A section for important information, including 'Przed wykonaniem wniosku przez platformę ePUAP prosimy o zapoznanie się z warunkami dla użytkowników elektronicznych dostarczanych do Urzędu Miejskiego w Żarach.'
- Strona główna elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej znajduje się pod adresem: ePUAP**
- Profil zaufany**: A section for trusted profiles, including 'ZOBACZ - jak uzyskać Profil Zaufany'
- Wykaz punktów potwierdzających Profil Zaufany w mieście Żary**: A list of locations for trusted profiles, including 'Urząd Miejski w Żarach, pl. Rynek 1-5, 66-200 Żary, Biuro Obsługi Mieszkańca wejście B', 'Zakład Usługocielnych Spółdzielni Inicjatyw w Żarach, ul. Lotników 1A, 66-200 Żary', and 'Urząd Skarbowy w Żarach, ul. Osiadników Wojskowych 3/4, 66-200 Żary'
- Adres skrytki ePUAP Urzędu Miejskiego w Żarach wskazany do przesyłania pism w formie dokumentów elektronicznych:**
- ry387@wywarkyria** - podstawowy adres dla domowej korespondencji elektronicznej kierowanej do Urzędu Miejskiego w Żarach, podpisanie i niepodpisanie
- Podstawa prawna**: A section for legal basis, including 'Zgodnie z ustawą o dnia 12 lutego 2010 roku o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Urzędowy z 16 marca 2010 nr 40 poz. 230) z dniami 17 czerwca 2010 wszystkie podmioty świadczące usługi publiczne są ustawowo zobowiązane do umożliwienia zainteresowanym wnoszenia ich wniosków w formie dokumentów elektronicznych poprzez Elektroniczną Skrzynkę Podawczą podmiotu realizującego zadania publiczne, zainicjowanej i wyposzczonej w standardyowane formularze elektroniczne na ePUAP zgodnie z Centralnym Reperytorium Wzrostów Dokumentów'

BUDŻET OBYWATELSKI

Zadania wybrane w głosowaniu w 2021 roku przewidziane do realizacji w 2022 roku.

Nr zadania	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt
5	Oświetlenie sceniczne Luna - ŻARSKI DOM KULTURY.	200 000 zł
14	Modernizacja nawierzchni drogi wewnętrznej wraz z parkingiem i wymiana oprawy lampy oświetleniowej - droga wewnętrzna dojazd do posesji K. Baczyńskiego 24A.	250 000 zł
21	Budowa zatoki parkingowej przy Miejskim Przedszkolu nr 10 przy ulicy Częstochowskiej 15.	150 000 zł
19	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Janusza Korczaka w Żarach.	115 000 zł
2	Lampa solarna z kamerą multimedialną podłączona do monitoringu miasta Żary przy stawie „Przeprawowy” obok wiaty.	65 000 zł
1	Zakup kamery termowizyjnej na potrzeby OSP Żary Kunice.	57 500 zł
20	Fight square - stanowisko do treningów sportów walki - na terenie stadionu Syrena.	50 000 zł
3	Ogrodzony wybieg dla psów w parku przy ul. Ignacego Paderewskiego.	88 000 zł

WYDARZENIA 2021

Otwarcie „Luny”.

Polsko-Niemiecki Festiwal Tańca.

WYDARZENIA 2021

Lato z Telemannem.

Andrzej Grabowski w Żarach.

Dzień Dziecka.

XXXI Krajowy Salon Fotografii Artystycznej Żary 2021 - wernisaż.

WYDARZENIA 2021

W Pustyni i w puszczy i spotkanie z Adamem Fidusiewiczem.

Sztynny Pal Azji.
Pierwszy koncert po otwarciu Luny.

Spotkanie z Przemkiem Kossakowskim.
30. Plenerowe Spotkania ze Sztuką 2021.

„TanArt” Ogólnopolskie Konfrontacje Tańca Współczesnego Żary 2021.

WYDARZENIA 2021

XVI akcja fotograficzna „24 sierpnia... w Żarach”.

Piotr Gąsowski w Żarach.

Narodowe czytanie.

Wystawa Arka Olaka w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

WYDARZENIA 2021

Koncert „Fortepian Chopina”.

III Ogólnopolski Mityng Lekkoatletyczny „Swiss Krono Cup”.

Wernisaż wystawy „Epoka Napoleońska” ze zbiorów prywatnego Muzeum Wojen i Życia w Żarach.

W ramach muzealnego cyklu „Czy macie ochotę na spacer w sobotę?” mieszkańcy mieli okazję zwiedzić zakamarki żarskich zabytków i posłuchać o historii naszego miasta.

Wakacyjny turniej koszykówki „3x3 Summer League”

SPORT

Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku jest zakładem budżetowym Gminy Żary o statusie miejskim. Podstawą prawną działalności jest Decyzja nr 5/89 Naczelnika Miasta w Żarach z dnia 28 czerwca 1989 roku powołująca Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach.

MOSRiW działa w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr XIV/170/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2015 r. Przedmiotem działania MOSRiW jest zaspakajanie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie sportu, kultury fizycznej i rekreacji oraz tworzenie odpowiednich warunków materialno-technicznych dla ich rozwoju.

Do podstawowych zadań należy m.in.:

- utrzymanie obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Żary, uzupełnianie wyposażenia w urządzenia, sprzęt sportowy i rekreacyjny, rozbudowa i modernizacja obiektów,
- udostępnianie bazy sportowej i rekreacyjnej dla społeczności lokalnej,
- bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej,
- dowóz uczniów niepełnosprawnych,
- realizacja własnego kalendarza imprez: Żarskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Żarska Olimpiada Młodzieży, Otyliada, Majówka, itp.

Inwestycje, remonty, modernizacje

Lp.	Lokalizacja	Zadanie	Wartość zł brutto
1	Boisko OKRĄGLAK ul. Lubelska	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja oświetlenia boiska piłkarskiego wymieniono oprawy oświetleniowe na LED • bieżąca konserwacja boiska: czyszczenie nawierzchni, rozluźnianie i spulchnianie, szczotkowanie. 	29 983,83 pracownicy MOSRiW
2	Kompleks Sportowy „PROMIEN” ul. Zwycięzców 38	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja lewej części trybun z murami oporowymi, • zakup i montaż zadaszeń dla zawodników rezerwowych wraz z przebudową stanowisk, • odbudowa drogi dojazdowej na boisko piłkarskie. 	499 962,35 37 999,99 55 000,00
3	ORLIKI 2012 ul. Zwycięzców, ul. Paderewskiego, ul. Sikorskiego	<ul style="list-style-type: none"> • bieżąca konserwacja boisk: czyszczenie nawierzchni, rozluźnianie i spulchnianie, szczotkowanie. 	pracownicy MOSRiW

SPORT

MOSRiW zorganizował w 2021 roku wiele imprez, m.in.:

Lp.	Nazwa imprezy	Data	Miejsce
1	Ferie zimowe na sportowo z MOSRiW-em	17.01. - 28.01.	ORLIKI, MOSRiW
2	Otwarcie pływalni Wodnik	17.02. - 14.03.	Pływalnia WODNIK
3	Memoriał T. Ślusarskiego - Mityng Ogólnopolski LA na „Syrenie”	23.05.	Stadion „Syrena”
4	Dzień Dziecka	01.06.	ORLIKI MOSRiW
5	Otwarcie Kompleksu Basenowego	25.05.	Kompleks basenowy
6	Wakacyjne mini turnieje „Dzikich Drużyn”	lipiec - sierpień	ORLIKI MOSRiW
7	Mityng Ogólnopolski LA na „Syrenie”	03.09.	Stadion „Syrena”
8	Igrzyska Dzieci i Młodzieży Szkolnej	według harmonogramu	Obiekty MOSRiW

Liczba osób korzystających z poszczególnych obiektów

Pływalnia WODNIK   **81 840 osób**
 Kompleks Basenowy   **35 081 osób**

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach

Redaktor naczelny: Beata Kłębukowska

Siedziba redakcji: ul. Wrocławska 11, 68-200 Żary, tel. 68 374 37 36, e-mail: sekretariat.mbpzary@wp.pl

Druk: Drukarnia CHROMA, **Nakład:** 3 tys. egzemplarzy

Wydawnictwo przygotowane w oparciu o materiały Urzędu Miejskiego w Żarach.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Chełm wieży żarskiego zamku odbudowany w 2021 r.